

Sujuvat siirtymät -verkoston seurantakyselyn koonti, kevät 2020

Sisällys

1. Johdanto	2
2. Hankkeiden tavoitteet	3
Valtakunnallisten hankkeiden tavoiteltavia konkreettisia tavoitteita ja tavoiteltavia tuloksia	4
Alueellisten hankkeiden tavoiteltavia konkreettisia tavoitteita ja tavoiteltavia tuloksia	7
3. Hankkeiden toteuttamistilanne	10
4. Pilotointi, tulokset ja tuotokset	11
Valtakunnallisten hankkeiden toimia ja pilotointeja	11
Alueellisten hankkeiden toimia ja pilotointeja	12
5. Hyvien käytäntöjen kokoaminen ja levittäminen	12
Kyselyyn vastanneet hankkeet	14

OPETUSHALLITUS
UTBILDNINGSTYRELSEN

sakur

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

Euroopan unioni
Euroopan sosiaalirahasto

Vipuvoimaa
EU:lta
2014–2020

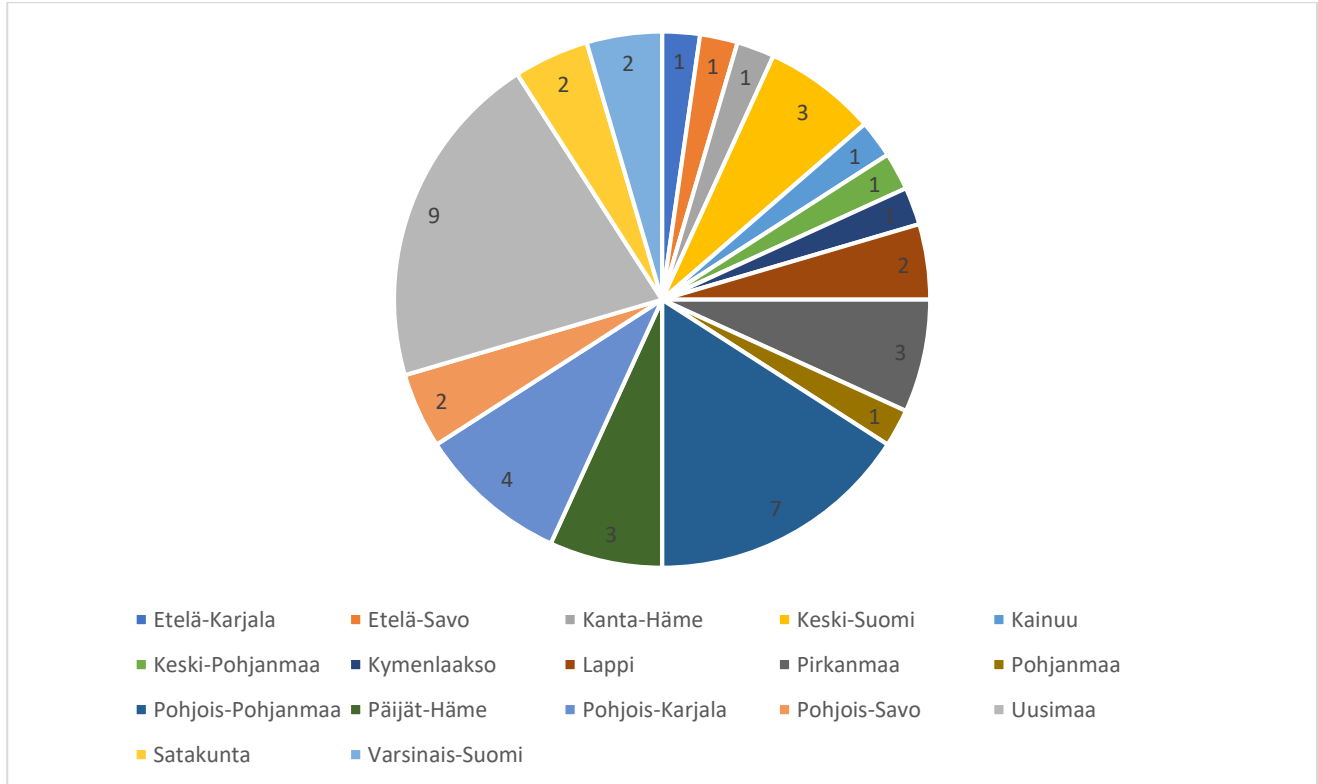
1. Johdanto

Hankeverkoston toinen seurantakysely toteutettiin 20.4.2020.-11.5.2020. Verkosto koostuu valtakunnallisista ja alueellisista hankkeista. Kysely lähetettiin Sujuvat siirtymät -verkoston koordinoimille hankkeille, jotka olivat käynnissä kyselyn lähettämisaikana sekä hankkeille, joiden päättymisestä oli alle puoli vuotta. Näin ollen kysely lähetettiin 30 hankkeelle, joista 11 on valtakunnallisia ja 19 alueellisia hankkeita. Valtakunnallisista hankkeista kaksi on päättynyt, joten meneillään olevia valtakunnallisia hankkeita on yhteensä 9. Alueellisista hankkeista yksi oli kyselyhetkellä päättynyt.

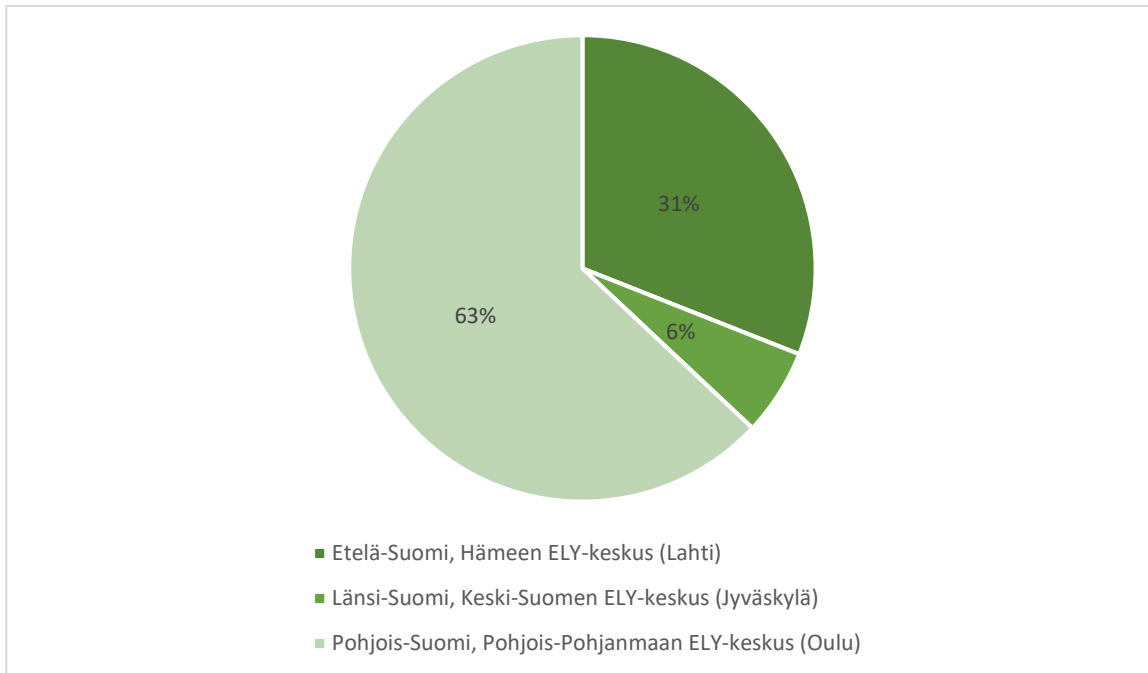
Kyselyn tavoitteena on kerätä tietoa hankkeiden tavoitteista ja toteutumistilanteesta. Kysely toteutetaan puolivuositain ja seuraava kysely tehdään syksyn 2020 aikana. Vastauksia saatiin yhteensä 16 hankkeelta kyselyn vastausprosentin ollessa 53 %. Käynnissä olevista hankkeista vastausprosentti oli 59 %. Valtakunnallisista hankkeista vastasi 72 % (käynnissä olevista 88 %) ja alueellisista hankkeista 42 % (käynnissä olevista 44%). Vastanneista hankkeista puolet on valtakunnallisia ja puolet alueellisia hankkeita.

Uudellamaalla ja Pohjois-Pohjanmaalla toimii eniten kyselyyn vastanneita hankkeita. Uudellamaalla toimii yhdeksän hanketta ja Pohjois-Pohjanmaalla seitsemän hanketta. Tämän lisäksi Pohjois-Karjalassa toimii neljä hanketta sekä Pirkanmaalla ja Päijät-Hämeessä kolme hanketta. Muilla alla olevassa taulukossa mainituilla alueilla toimii yksi tai kaksi hanketta. Suurin osa hankkeista on Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksen rahoittamia (63 %). Itä-Suomen, Etelä-Savon ELY-keskus ei rahoita yhtäkään kyselyyn vastannutta hanketta.

Kuvio 1: Hankkeiden toiminta-alue (lkm)

Kuvio 2: Hankkeiden rahoittajatahot (%).

Hankkeiden teemoittelu

Sujuvat siirtymät-verkoston hankkeet on jaettu kyselyssä viiteen eri ryhmään:

- Sujuva siirtyminen koulutukseen (25 % vastanneista)
- Sujuvien siirtymien ohjaus ja ohjauksellisuus (12 % vastanneista)
- Sujuva siirtyminen työelämään ja jatko-opintoihin (25 % vastanneista)
- Erityisryhmien tukeminen sujuvissa siirtymissä (12 % vastanneista)
- Varhainen puuttuminen keskeyttämisen tuki (13 % vastanneista)
- Jokin muu (13 % vastanneista)

Kohtaan ”jokin muu” vastaajat olivat listanneet: työpaikalla järjestettävän koulutuksen toteuttaminen työpaikan näkökulmasta sekä sujuvat siirtymät oppilaitoksesta työpaikalle ja työpaikalta eteenpäin.

2. Hankkeiden tavoitteet

Hankkeita pyydettiin nimeämään annetuista vaihtoehdoista keskeisin tehtävä sujuvien siirtymien näkökulmasta:

- Hankkeessa kehitetään opintonsa keskeyttäneiden tai koulutusalaan tai koulutuspaikkaa vaihtavien poluttamista välittömästi eteenpäin. (0 hanketta vastanneista)
- Hankkeessa kehitetään toisen asteen ammatillisen koulutuksen toimintamalleja ja pedagogisia ratkaisuja (ml. osaamisen tunnustaminen), joilla mahdollistetaan opiskelijoiden sujuva siirtyminen

uuteen koulutukseen alan- tai paikkakunnanvaihtotilanteissa sekä koulutuksen järjestäjien omien organisaatioiden sisällä että erityisesti koulutuksen järjestäjien välillä. (1 hanke 6 % vastanneista)

- Hankkeessa kehitetään palveluita, toimintamalleja ja pedagogisia ratkaisuja, joilla edistetään koulutuksessa aliedustettujen ryhmien siirtymistä koulutuksesta toiseen ja koulutuksesta työhön sekä tuetaan ammatillisen koulutuksen loppuun saattamista joustavien ja yksilöllisten opintopolkujen avulla. (7 hanketta 44 % vastanneista)
- Hankkeessa kehitetään palveluita, toimintamalleja ja pedagogisia ratkaisuja, joilla nopeutetaan toiselta asteelta korkeakouluopintoihin siirtymistä joustavien ja yksilöllisten opintopolkujen avulla. (4 hanketta 25 % vastanneista)
- Hankkeessa kehitetään koulutuksen järjestäjien yhteistyötä, toimintaprosesseja ja toimintatapoja sekä työnjakoa henkilökohtaisten osaamisen kehittämissuunnitelmien (HOKS, E-HOKS) käyttöönottamiseksi ja sujuvissa siirtymissä hyödyntämiseksi. (3 hanketta 19 % vastanneista)
- Hankkeessa pilotoidaan ja kokeillaan ESR-hankkeissa kehitettyjä erilaisia sujuvia siirtymiä mahdollistavia ratkaisuja toimintamallien toimivuuden testaamiseksi ja laajan valtakunnallisen käyttöönoton edellytysten selvittämiseksi. (2 hanketta 13 % vastanneista)

Kuudessa hankkeessa (38 %) keskitytään sujuvien siirtymien kehittämiseen muilla kuin yllä mainituin keinoin. Näitä keinoja ovat työelämään siirtymisen joustavoittaminen kantahämäläisille opiskelijoille. Lappilaisten nuorten tukeminen siirtymissä perusopetuksesta ammatillisiin opintoihin ja edelleen työelämään. Nuorten opinnoissa edistymistä ja tutkintojen suorittamista tuetaan kehittämällä moniammatillista tiimityöskentelyä. Lisäksi kehitetään varhaisen tunnistamisen digitaalinen työväline.

Valtakunnallisten hankkeiden tavoiteltavia konkreettisia tavoitteita ja tavoiteltavia tuloksia

Valtakunnallisissa hankkeiden tavoitteet ja tavoiteltavat tulokset on koonnissa jaettu neljään teemaan: sujuva siirtymä koulutukseen, sujuvien siirtymien ohjaus koulutuksen aikana, varhainen puuttuminen, keskeyttämisen tuki ja jatkuva hakeutuminen sekä sujuva siirtyminen työelämään ja jatko-opintoihin. Jako teemoihin on sama kuin kesäkuussa 2020 julkaistussa Malleja ja hyviä käytäntöjä siirtymien sujuvoittamiseen kevät 2020 -raportissa. Sujuvat siirtymät verkoston meneillään olevista yhdeksästä valtakunnallisesta hankkeesta kahdeksan vastasi kyselyyn. Valtaosa vastanneista valtakunnallisista hankkeista kuuluu teemakokonaisuuteen sujuva siirtymä koulutukseen (4 kpl).

Sujuva siirtymä koulutukseen

Kyselyyn vastanneista valtakunnallisista hankkeista neljä kuuluu tämän teeman alle: Smidiga övergångar i Svenskfinland, Avoimet ammatilliset opinnot, Siltoja siirtymiin ja Vetovoimala - Erityisen ja vaativan erityisen tuen hakeutumisvaiheen palvelujen kehittäminen. Alla on tarkasteltu hankkeiden tavoitteita ja konkreettisia tuloksia/tuotoksia.

Tavoitteet:

- Avoimet ammatilliset opinnot -palvelun käyttöönoton laajentaminen, palvelun valtakunnallisen käyttöönoton testaaminen ja kehittäminen saadun palautteen perusteella sekä toimenpide-

OPETUSHALLITUS
UTBILDNINGSSYSTEMEN

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

Euroopan unioni
Euroopan sosiaalirahasto

Vipuvoimaa
EU:lta
2014–2020

ehdotusten tekeminen Avoimet ammatilliset opinnot -palvelun valtakunnallisen käyttöönotonmahdollistamiseksi.

- Kehittää siirtymävaiheiden malleja, luoda Polutus-työkalu ohjauksen tueksi sekä sujuvoittaa ja vahvistaa yhteistyötä eri toimijoiden välillä
- Skapa och pilotera verksamhetsmodeller för övergångsfaser från en utbildning till nästa, genom att vidareutveckla samarbetet mellan utbildningsanordnare i Svenskfinland och i arbetet utnyttja redan befintliga nationella modeller och tjänster inom temat.
- Vahvistaa nivelvaiheen asiantuntijaverkoston ja koulutusorganisaatioiden osaamista ja yhteistyötä erityistä ja vaativaa erityistä tukea opinnoissaan tarvitsevien asiakkaiden koulutukseen ohjaamisessa, kehittää valtakunnallinen hakeutumisasiirivaiheen ohjauksen toimintamalli erityistä ja vaativaa erityistä tukea opinnoissaan tarvitseville hakijoille ja siten tukea koulutuksellisen tasa-arvon toteutumista ja ennaltaehkäistä koulupudokkuutta ja syrjäytymistä sekä selvittää toimintakykyä kuvaavien menetelmien vaikutusta erityistä tukea tarvitsevan asiakkaan siirtymävaiheen tukeen ja HOKSin laatimiseen.

Tulokset/Tuotokset:

- Avoimet ammatilliset opinnot -palvelun käyttöönotto kasvaa ja tuottajaverkosto laajenee, avoimet ammatilliset opinnot -palvelukonsepti kehittyy pilottiorganisaatioilta ja kohderyhmältä saatavan palautteen pohjalta sekä tehty selvitys ja toimenpide-ehdotukset palvelun valtakunnallisen käyttöönoton edellytyksistä.
- Siirtymävaiheiden haasteiden kartoituskyselyn tulokset -raportti, siirtymävaiheiden tuen kokeilujen tulokset ja kuvaukset siirtymiä sujuvoittavista käytännöistä sekä Polutus-työkalu.
- Skapa och pilotera verksamhetsmodeller för övergångsfaser från en utbildning till nästa genom att vidareutveckla samarbetet mellan utbildningsanordnare i Svenskfinland och i arbetet utnyttja redan befintliga nationella modeller och tjänster inom temat. Utbildningen motsvarar arbetslivets behov genom flexibla studievägar över stadiegränserna i och med att delaktigheten i utbildningen ökar, information och förståelse för studiernas innehåll, studerandes valmöjligheter, studerandes motivation och studiernas attraktion ökar. Utvecklat och piloterat studievägar från andra till tredje stadiet, följt upp dessa och vidareutvecklat modellerna. Utvecklat modeller för hur studerande bättre kan förberedas för och redan påbörja vidare studier. Modeller för erkännande av kunskaper och validering. En ny mångprofessionell handledningsmodell som stöder livslångt lärande samt smidiga och effektiva övergångar mellan olika stadier i och med att personalens och examinandernas kompetens ökar. Individuella och flexibla val gör att studerande erhåller olika kompetensprofiler genom att kompetensriktningen konkretiseras och synliggörs, vilket underlättar studerandes val, effektiverar genomströmningen och motverkar avbrott. I utvecklingsarbetet deltar redan befintliga nätverk vilket ökar kunskapen om och synligheten för arbetet
- Kaksi laajaa valtakunnallista koulutuskierrosta, jossa kohderyhmänä on vaativan erityisen tuen ohjausverkostot, ICF-pohjaisia tuen tarpeen tunnistamisen menetelmien ja ohjaukskäytänteiden käyttöönotto, vaativan erityisen tuen ohjasmalli ja tutkijatohtori Irene Rämän laatima selvitystyö.

OPETUSHALLITUS
UTBILDNINGSSTYRELSEN

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

Euroopan unioni
Euroopan sosiaalirahasto

Vipuvoimaa
EU:lta
2014–2020

Sujuvien siirtymien ohjaus koulutuksen aikana

Kyselyyn vastanneista valtakunnallisista hankkeista yksi kuuluu tämän teeman alle: Sujuvat omat polut, SOPU. Alla on tarkasteltu hankkeen tavoitteita ja konkreettisia tuloksia/tuotoksia.

Tavoitteet:

- Tavoitteena on HOKS -ohjausprosessin mallintaminen ja kehittäminen. Opiskelijan sujuva yksilöllinen eteneminen opintopolullaan. Kehitetään hakeutumisvaiheen ohjausta ja kehitetään joustavaa sisäänottoa. Osana jatkuvaa hakua kehitetään yksilöllistä koulutukseen tutustumismallia ja samalla luodaan ohjauksellinen toimintamalli joustavaan sisäänottoon. Yksilöllinen koulutukseen tutustumismalli vähentää keskeyttämiä ja auttaa valitsemaan oikean ammattialan. Lisäksi parannetaan koulutuksella opetus- ja ohjaushenkilöstön ohjausosaamista ja koulutuksen järjestäjien välistä yhteistyötä sujuvien opintopolkujen mahdollistamiseksi.

Tulokset/tuotokset:

- Henkilökohtaistaminen, ohjauksellista HOKS-prosessia tukevat HOKS-keskusteluihin laaditut muistilistat.
- Joustavaa sisäänottoa tukevat 1. Hakijan portaat -mallinnus 2. Hakeutumisen prosessi- kuvaus. 3. Jatkuvan haun kehittämiseen liittyvä kysely
- Koulutukseen tutustumistoimintaa sekä oikeaa alavalintaa vahvistavat 4. Tutustujan perehdytys ja 5. Tervetuloa tutustumaan koulutukseen -ohjeet. 6. Minustako amis- tehtäväkokonaisuus (ammattilliseen koulutukseen hakeutujalle ja koulutukseen tutustujalle) ja opinnollistettu 7. Kohti ammattia- opintojakso joustavan sisäänoton ja oikean alavalinnan tukena
- Ohjaus ja tuki. 1.Valmentamo-oppipaja -toimintamalli 2.Opiskeluvalmiuksia tukevat opinnot- materiaalikoonti 3.Ohjauksen teemavuosi - käytänne 4.Opintojen keskeyttämisen prosessi -kuvaus

Varhainen puuttuminen, keskeyttämisen tuki ja jatkuva hakeutuminen

Kyselyyn vastanneista valtakunnallisista hankkeista yksi kuuluu tämän teeman alle: Vamos 2. aste. Alla on tarkasteltu hankkeen tavoitteita ja konkreettisia tuloksia/tuotoksia.

Tavoitteet:

- Oppilaitosten uudenlaisen toimintakulttuurin rakentaminen, opintojen keskeyttämisen vähentyminen ja sujuvien siirtymien helpottuminen toteuttamalla strukturoidumpaa tukea koulutuksen ja työelämän ulkopuolelle jäämisen riskissä oleville nuorille sekä negatiivisia eroja ehkäisevien toimintamallien mallinnus ja juurruttaminen.

Tulokset/Tuotokset

- Oppilaitoksen henkilöstön osaaminen pudokkuuden ehkäisyssä on lisääntynyt, oppilaitoksille on syntynyt toimintamalli, jolla keskeyttämistä ja negatiivisia eroja voidaan ehkäistä sekä jatkopoluille etemistä tukea.

OPETUSHALLITUS
UTBILDNINGSSYRELSEN

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

Euroopan unioni
Euroopan sosiaalirahasto

Vipuvoimaa
EU:lta
2014–2020

Sujuva siirtyminen työelämään ja jatko-opintoihin

Kyselyyn vastanneista valtakunnallisista hankkeista kaksi kuuluu tämän teeman alle: Resilienssi ja tulevaisuususkko – RETU ja Ammattitaitoa yhdessä. Alla on tarkasteltu hankkeiden tavoitteita ja konkreettisia tuloksia/tuotoksia.

Tavoitteet:

- Tavoitteena on kehittää ammatillisten oppilaitosten toimintaa sekä opetus-, ohjaus- ja muun henkilöstön valmiuksia ja osaamista siten, että varhaisen tunnistamisen ja puuttumisen keinoin varmistetaan opiskelijoiden eteneminen, keskeyttämisen väheneminen sekä siirtyminen jatko-opintoihin ja työelämään mahdollisimman jouhevasti.
- Ammatillisissa ja muiden kouluasteiden oppilaitoksissa on jatkossa käytössä palvelutarpeen ja tuen tarpeen arviointiväline, jota on mahdollista hyödyntää myös toiminnan vaikuttavuuden arviointivälineenä ja ammatillisten oppilaitosten henkilöstön osaaminen on lisääntynyt siten, että he tunnistavat opiskelijan tilanteeseen vaikuttavia tekijöitä kokonaisvaltaisesti. Opettajat ja muu henkilöstö osaavat toimia tilanteissa, joissa opiskelijalla on opiskelukykyyn ja oppimiseen tai yleiseen toimintakykyyn liittyviä ongelmia.
- Työpaikoilla henkilöstön osaaminen vastaanottaa ja ohjata oppijaa on vahvistunut, hankkeessa mukana olevat työnantajat ovat kehittäneet toimintamalleja resursoida ja koordinoita työpaikalla tapahtuvaa oppimista sekä työpaikkojen ja oppilaitosten yhteistyö on vahvistunut ja on syntynyt uusia toimintamalleja.

Tulokset/Tuotokset:

- Digitaalinen palvelutarpeen arviointiväline, jonka avulla on mahdollista saada kokonaisvaltainen kuva opiskelijan tilanteesta: opiskelutaidoista, toimintakyvystä ja hyvinvoinnista, toimijuudesta sekä urasuunnittelu- ja työllistymistaidoista; ammatillisissa oppilaitoksissa on kehitetty toimintamalleja, joiden avulla turvataan kohdennetut ja tarvelähtöiset tuki- ja ohjauspalvelut opiskelijoille ja henkilöstön osaamisen kehittämiseksi on suunniteltu koulutuspaketit.
- Työpaikkaohjaajien ja luottamusmiesten koulutus työpaikalla järjestettävän koulutuksen järjestämiseksi, oppaat ja ohjeistukset työpaikkojen käyttöön (Ammattiin opiskelevien ohjaaminen työpaikalla -opas, Opiskelijan uraohjaus -opas, Opiskelijan työturvallisuus -esite, Erityinen tuki työpaikalla -opas, Keinoja erilaisten oppijoiden ohjaamiseen ja työympäristön kehittämiseen - tietojuliste Uudista yhteistyötä!) ja käytännön työkaluja (Työpaikka-oppilaitosyhteistyön kehittäjälle -opas, Hyvinvointia tukeva opiskelijoiden ohjaus ja perehdytys -tietokortti, Erityisen tuen opasvideot työpaikoille ja aineiston digitalisointi helposti saavutettavaan muotoon sekä erityisen tuen lähettiläs työpaikoille -oppilaitoksen toiminto

Alueellisten hankkeiden tavoiteltavia konkreettisia tavoitteita ja tavoiteltavia tuloksia

Alueellisten hankkeiden tavoitteet ja tavoiteltavat tulokset on koonnissa jaettu valtakunnallisten hankkeiden tapaan neljään teemaan: sujuva siirtymä koulutukseen, sujuvien siirtymien ohjaus koulutuksen aikana, varhainen puuttuminen, keskeyttämisen tuki ja jatkuva hakeutuminen sekä sujuva siirtyminen

työelämään ja jatko-opintoihin. Sujuvat siirtymät verkoston meneillään olevista 18 alueellisesta hankkeesta kahdeksan vastasi kyselyyn. Alueellisista hankkeista suurin osa (5 kpl) kuuluu Sujuva siirtyminen työelämään ja jatko-opintoihin teemakokonaisuuteen.

Sujuva siirtymä koulutukseen

Kyselyyn vastanneista alueellisista hankkeista yksi kuuluu tämän teeman alle: #Hyvinvoiva amis. Peruskoulusta ammattiopintoihin ja työelämään Lapissa. Alla on tarkasteltu hankkeen tavoitteita ja konkreettisia tuloksia/tuotoksia.

Tavoitteita:

- Kehittää lappilaisten nuorten siirtymiä peruskoulusta ammattiopintoihin ja edelleen työelämään sekä tukea nuorten ammatillisten opintojen edistymistä ja tutkintojen suorittamista kehittämällä moniammatillista tiimityöskentelyä vastaamaan ammatillisen koulutuksen reformiin; vahvistaa nuorten kanssa työskentelevien ammattilaisten taitoja tunnistaa ammatillisen koulutuksen opiskelijoiden hyvinvointiin ja sosiaalipalveluihin liittyviä tarpeita sekä löytää keinoja ja luoda malleja ammatillisen koulutuksen opiskelijoiden hyvinvointia edistävään ennaltaehkäisevään työhön sekä varhaisiin interventioihin.

Tuloksia/Tuotoksia:

- Uusia menetelmiä tukemaan ammatillisen koulutuksen läpäisyä ja edistämään ennaltaehkäisevää opiskelijahuoltoa sekä varhaisia interventioita, uudenlaisia kokemusasiantuntijaperustaisia toimintamalleja tukemaan nuorten elämänhallintaa sekä siirtymiä perusopetuksesta ammatilliseen koulutukseen ja edelleen työelämään sekä opiskelijoille, ammatillisen koulutuksen henkilökunnalle sekä työpaikkaohjaajille suunnattu online-materiaalivaranto.

Sujuvien siirtymien ohjaus koulutuksen aikana

Kyselyyn vastanneista alueellisista hankkeista yksi kuuluu tämän teeman alle: Tukipolku. Alla on tarkasteltu hankkeen tavoitteita ja konkreettisia tuloksia/tuotoksia.

Tavoitteet:

- Opintojen keskeyttämisen ennakkoinnin ja keskeyttämisen ennaltaehkäisyn parantaminen, koulutuksen läpäisyn parantaminen ja siirtymien sujuvoittaminen oppilaitoksesta toiseen ja työkalujen ja välineiden laatiminen ohjauksen tueksi

Tulokset/tuotokset:

- Tukea tarvitsevat peruskoululaiset voivat tutustua eri aloihin tuettuna yhdeksännen luokan keväällä Nivelvaiheohjaajan johdolla, Polunavaaja ja mallinnukset jatkuvassa haussa hakevien tukea tarvitsevien opiskelijoiden nivelvaiheprosesseihin. Prosesseissa huomioidaan erityisen tuen tarpeet ja mahdolliset opiskelun haasteet sekä tukitoimien järjestäminen.
- Mallinnettu Help4you-paja, jossa maahanmuuttajaopiskelijoille tarjotaan apua mm. oppimateriaaleihin liittyviin kysymyksiin, arviointikriteereiden tulkintaan ja virastoihin liittyviin

OPETUSHALLITUS
UTBILDNINGSSYSTEMEN

saku

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

Euroopan unioni
Euroopan sosiaalirahasto

Vipuvoimaa
EU:lta
2014–2020

asioihin. Ohjaajana toimii nivelvaiheohjaaja yhdessä vertaisvalmentajien kanssa. Hankkeessa koulutetaan opiskelijoista vertaisvalmentajia.

Varhainen puuttuminen, keskeyttämisen tuki ja jatkuva hakeutuminen

Kyselyyn vastanneista alueellisista hankkeista yksi kuuluu tämän teeman alle: Keskeyttämisestä kohtaamiseen. Alla on tarkasteltu hankkeen tavoitteita ja konkreettisia tuloksia/tuotoksia.

Tavoitteet:

- Opetushenkilöstön, opiskeluhoillon ja muun tukihenkilöstön yhteistyöhön perustuvien toimintamallien luominen, tuen tarpeen tunnistamiseen, perusopetuksen ja ammattiopisto Varian yhteistyö oikealle alalle hakeutumisen edistämiseksi ja ammatillisen koulutuksen tekemiseksi tutuksi peruskoulun oppilaille, vähentää opintojen keskeyttämistä opiskelijoiden kohtaamisen kautta.

Tulokset/tulokset:

- Varian opetus- ja tukihenkilöstön yhteinen Hyvinvoiva Varia -koulutuskokonaisuus, yhteinen toimintamalli opiskelijoiden tukemiseen ja palveluohjaukseen, erityisnuorisotyöntekijät toimivat aloilla tukien keskeyttämisvaarassa olevia ja tehden yhteisöllistä työtä, kehitetyt perusopetuksen oppilaille suunnattujen kurkkaukskurssit, Varian esittelyt peruskouluissa, erityisnuorisotyö tukena nivelvaiheessa, yhteisöllinen hyvinvointityö henkilöstön yhteistyönä, vapaa-ajantoiminnan ryhmiä opiskelijoille ja mininuorisotiloja/kohtaamispaikkoja toimipisteisiin.

Sujuva siirtyminen työelämään ja jatko-opintoihin

Kyselyyn vastanneista alueellisista hankkeista viisi kuuluu tämän teeman alle: KETTU - Ketterä uraohjaus osaksi ammatillista koulutusta, Maahanmuuttajat korkeakoulutukseen ja työelämään, Opin portailta työelämään, Duunixi ja Työuralle. Alla on tarkasteltu hankkeen tavoitteita ja hankkeiden konkreettisia tuloksia/tuotoksia.

Tavoitteet:

- Parantaa toisen asteen ammatillisen koulutuksen opetus- ja ohjaushenkilöstön valmiuksia tarjota opiskelijan henkilökohtaisten tavoitteiden ja taitojen mukaista uraohjausta koko opintojen ajan, toisen asteen ammatillisten opiskelijoiden työelämävalmiuksien ja -taitojen parantuminen sekä opinnoista eroamisen vähentyminen sekä nuorten työllisyyden paraneminen.
- Hankkeeseen osallistuvien oppilaitosten opiskelijoiden työllistymisen varmistaminen ja nopeuttaminen sekä ohjauksen laadun parantaminen.
- Maahanmuuttajataustaisten koulutuspolun sujuvoittaminen erityisesti toiselta asteelta AMK-opintoihin ja maahanmuuttajia ohjaavien työpaikkaohjaajien valmiuksien parantaminen (ohjaaminen ja suomen kielen tukeminen).

OPETUSHALLITUS
UTBILDNINGSSTYRELSEN

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

Euroopan unioni
Euroopan sosiaalirahasto

Vipuvoimaa
EU:lta
2014–2020

- Ulkomaalais- ja romanitaustaisten opiskelijoiden loppuvaiheen opintojen lisätuki, ulkomaalais- ja romanitaustaisten opiskelijoiden työllistymisen tuki sekä monikulttuurisuuskoulutukset työelämälle.
- Tunnistaa asiakkaan aiempaa osaamista ja tehdä näkymätöntä osaamista näkyväksi, kartoittaa asiakkaan ammatillisia tavoitteita ja selkeyttää hänen tavoitteitaan mm. vahvistamalla arjenhallintaa ja akateemisia taitoja ryhmävalmennuksissa sekä tukea ammatillista kasvua tuetun työkokeilun tai koulutuskokeilun keinoin sekä kehittää uudenlaisia ratkaisuja ja väyliä työelämään ja ammatillisiin opintoihin.

Tulokset/Tuotokset:

- Uraohjauksen malli päijätämäläisiin ammatillisiin oppilaitoksiin, ammatillisen koulutuksen opetus- ja ohjaushenkilöstön uraohjausvalmennuksen koulutusohjelma sekä uraohjauksen uudenlaiset toimintatavat ovat käytössä osana ammatillista koulutusta.
- Oppilaitosten uraohjausjärjestelmän kehittäminen, opiskelijoiden työllistymisen tukipalvelujen kehittäminen yhteistyössä työhallinnon kanssa, yhteistyön systematisointi henkilöstöpalveluyritysten ja työllistämishaluisten työssäoppimispaikkojen kanssa.
- Maahanmuuttajien ammattikorkeakouluun valmentava AMK-pajamalli, maahanmuuttajia ohjaaville työpaikkaohjaajille on tehty seuraavat ohjausmateriaalit: Ohjauksen työkirja, Opiskelijan työkirja, Työssä oppivan työkirja ja Dialoginen ohjaus ammatillisen kehittymisen tukena – Työpaikkaohjaajan opas. Materiaalit auttavat työpaikkaohjaajia kehittämään käytännön harjoitteluohjaustaitojaan tiedostavammaksi ja paremmin maahanmuuttajataustaisten opiskelijoiden tarpeita vastaaviksi.
- Valmentavan koulutuksen tueksi luotu mentorointimalli. Maahanmuuttajien tavoitteita kohti AMK-opintoja voidaan tukea mentoritoiminnalla, jolloin mentoreina toimivat ammattikorkeakoulun tutkinto-opiskelijat.
- Tuetun työkokeilun malli, intensiivinen yksilövalmennustyöskentely ja visuaalisen cv:n rakentaminen jokaiselle asiakkaalle

3. Hankkeiden toteuttamistilanne

Vastausten perusteella verkoston hankkeet ovat sisällöllisessä toteuttamisessa suhteessa hankesuunnitelman tavoitteisiin painottuneet toteuttamisessa yli puolen välin. 63 % vastanneista on toteuttanut yli 75 % sisällöllisten tavoitteiden osalta.

OPETUSHALLITUS
UTBILDINGSSTYRELSEN

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

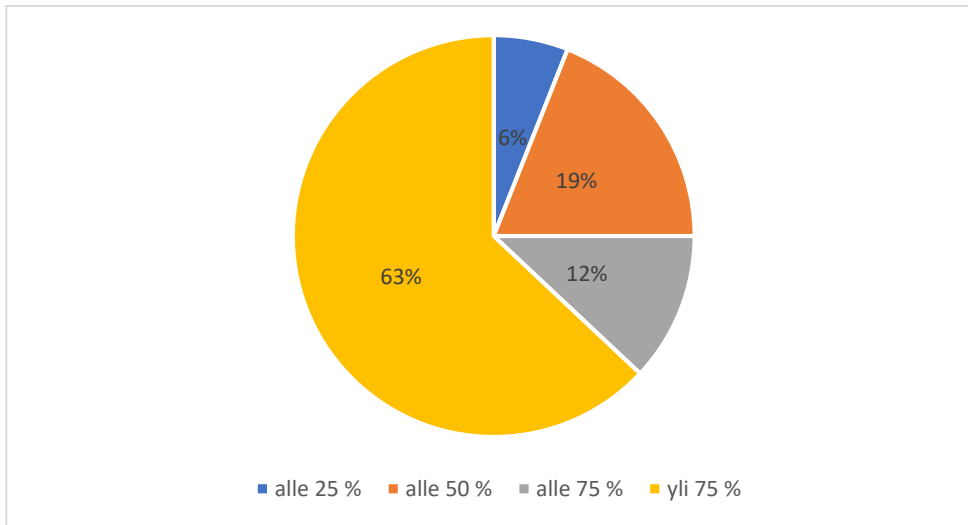

Euroopan unioni
Euroopan sosiaalirahasto

Vipuvoimaa
EU:lta
2014–2020

Kuvio 3: Hankkeen sisällöllisen toteutuksen eteneminen (%).

4. Pilotointi, tulokset ja tuotokset

Kyselyyn vastanneista kolme hanketta (19 %) ilmoitti, ettei tavoitteiden mukaisia tuloksia ole vielä lainkaan valmiina, loput hankkeet ovat saaneet valmiiksi jo yhden tai useamman tavoitteiden mukaisista tuotoksista. 75 % oli saanut valmiiksi hankkeen ensimmäisen ja toisen tuotoksen/tuloksen ja 50 % myös kolmannen tuloksen/tuotoksen. Hankkeissa kehitettäviä toimintamalleja on pilotoitu 94 % hankkeissa, mikä tarkoittaa, että lähes kaikki hankkeet ovat edenneet jo konkreettisiin käytännön kokeiluihin. Vain yhdessä hankkeessa ei ole vielä tehty pilotointeja. Pilotoinnin aloittaneista kaikki (100 %) olivat sitä mieltä, että pilotointi on onnistunut odotetusti. Suurin osa hankkeista on ottanut jo vähintään yhden hankkeen suunnitelman mukaisista päätuotoksista tai tuloksista käyttöön. Kolme hanketta ilmoitti, että yhtäkään hankkeen päätuotoksista/tuotoksista ei ole otettu käyttöön omassa organisaatiossa tai hankeverkostossa.

Valtakunnallisten hankkeiden toimia ja pilotointeja

- Valtakunnallinen toimintamalli ja sen hyvät käytännöt. Ryhmä- ja yksilövalmennuksen pilotit.
- Toimintamallit, jotka mahdollistavat sujuvat siirtymät (esim. työpajayhteistyö, 10-luokat).
- Vertaisryhmätoiminta, RUORI-arviointityökalu, AmisTET-jaksot, Jalkautuva opintoneuvonta ja tehostettu nivelvaiheen opinto-ohjaus, Työpaja-opo-toiminta.
- Tukipajoja maahanmuuttajaopiskelijoille matematiikasta, tietotekniikasta ja suomen kielestä, kehitetty selkokielisiä YTOja, pilotoitu ja kehitetty selkokielisiä korttikoulutuksia, pilotoitu selkokielijä kielitietoisuuskoulutuksia oppilaitosten henkilökunnalle, kehitetty S2-kielitestauksia, selkokielistetty opetus- ja ohjausmateriaaleja ja tuettu S2-opiskelijoita opinnoissa sekä siirtymissä, pilotoitu uusi koulutus ravitsemusalalle maahanmuuttajille ja kehitetty (Satakunnassa) verkostoyhteistyötä maahanmuuttajatoimijoiden kesken.

ZOOMI – sujuvia siirtymiä edistämässä (S21674)

22.6.2020

- Digitaalista palvelutarpeen arviointivälinettä on pilotoitu kahdeksassa ammatillisessa oppilaitoksessa eri puolilla Suomea.
- Studievägar för studerande, förberedande studier inför övergångar, informationsdelning och -överföring, samarbete mellan nätverk och parter
- Koulutukset, oppaat, erityisen tuen konsultointi

Alueellisten hankkeiden toimia ja pilotointeja

- Uraohjauksen valmennusohjelma henkilöstölle, monet uraohjauksen mallin osa-alueet.
- Nivelohjaajat
- Mininuorisotilat ja vapaa-ajanryhmät, Hyvinvoiva Varia -koulutuksen ensimmäinen koulutuspäivä
- Uraohjauksen alueellinen malli, tukipalvelujen kehittäminen, yhteistyö henkilöstöpalveluyritysten kanssa
- Tukipajat
- Monikulttuurisuus koulutukset työelämälle
- #Asuntola-pilotti, #Valmennus-pilotti, #Työpajat-pilotti, #Online työkalut-pilotti

5. Hyvien käytäntöjen kokoaminen ja levittäminen

Hyvien käytäntöjen kokoamiseksi, arvioimiseksi ja levittämiseksi kyselyyn vastanneista hankkeista 8 (50 %) ilmoitti kuvanneensa hankkeen SAKU ry:n ylläpitämään Arjen arkki –menetelmäpankkiin. Vastanneista hankkeista 6 (38%) ilmoitti kuvanneensa hankkeen tuotoksia menetelmäpankkiin. Vastanneista 87 % ilmoittivat olevansa valmiita esittelemään hankkeen tuloksia ja tuotoksia seminaareissa, työpajoissa ja muissa tilaisuuksissa.

Hankkeiden tavoitteiden toteutumista seurataan tarkasti ja vaikuttavuutta arvioidaan. Hankkeiden seurannassa hyödynnetään tasaisesti palautekyselyitä, itsearviointia sekä ohjausryhmätyöskentelyä hankkeen seurannassa. Lisäksi useassa hankkeessa hyödynnetään projektiryhmätyöskentelyä. Kohdan muu valitsi kaksi hanketta. Tässä kohtaa on käytetty palautekyselyitä loppukäyttäjiltä ja opiskelijoilta.

OPETUSHALLITUS
UTBILDNINGSTYRELSEN

saku

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

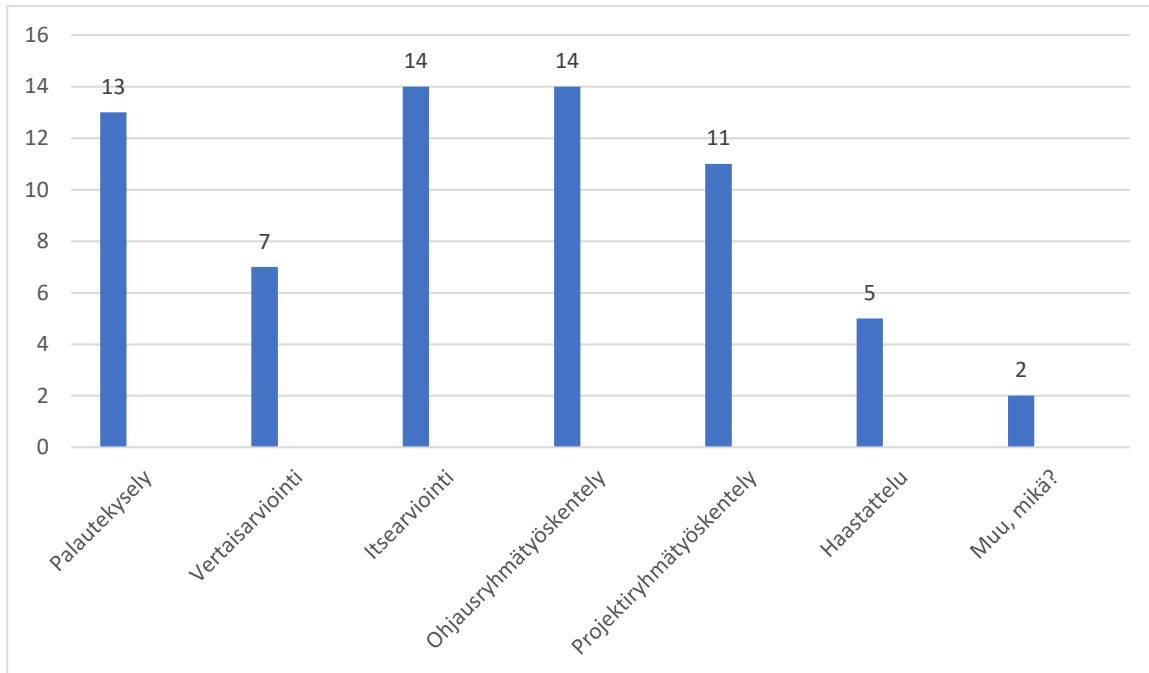

Euroopan unioni
Euroopan sosiaalirahasto

Vipuvoimaa
EU:lta
2014–2020

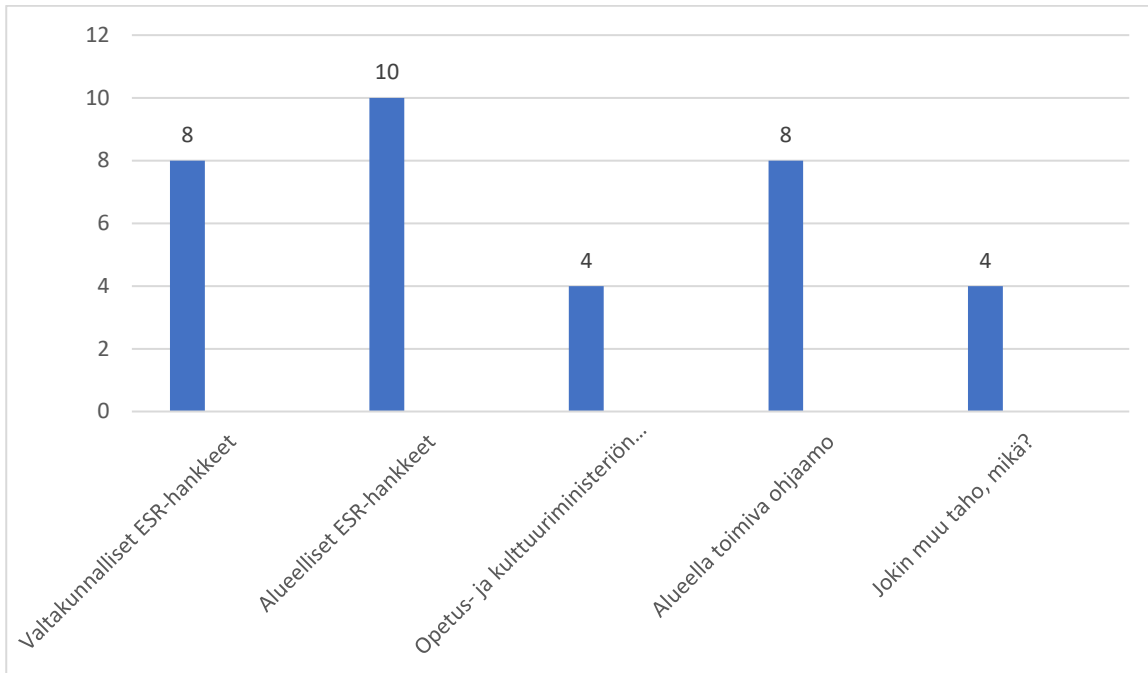

Kuvio 4: Tavoitteiden toteutumisen seuranta sekä onnistumisen ja vaikuttavuuden arviointi (lkm).

Hankkeet tekevät yhteistyötä monipuolisesti eri toimijoiden kanssa. Yleisimpinä yhteistyökumppaneina mainitaan valtakunnallisen ja alueelliset ESR-hankkeet. Kymmenen hanketta tekee yhteistyötä alueellisen ESR-hankkeen kanssa ja kahdeksan valtakunnallisen ESR-hankkeen kanssa. Samoin kahdeksan vastaajaa tekee yhteistyötä alueella toimivan ohjaamon kanssa. Muita kyselyssä esille tulleista yhteistyökumppaneista ovat Opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnonalan valtionavustushankkeet. Yhteistyön kautta on mahdollistunut muuan muassa käytännön toteutukset yhteisvoimin, kehitettyjen käytäntöjen jakaminen, toteutuksien vertaisarvioinnit, hankkeen tulosten juurruttaminen, kokemusten vaihtoa, yhteisten tilaisuuksien järjestämisen, tuonut hankkeelle näkyvyyttä ja tukea levitykseen.

Kuvio 5: Hankkeiden yhteistyötahot (lkm).

Verkoston hankkeiden tuloksista, malleista ja hyvistä käytännöistä löytyy lisätietoa Malleja ja hyviä käytäntöjä siirtymien sujuvoittamiseen kevät 2020 -raportista:

https://www.oph.fi/sites/default/files/documents/malleja-ja-hyvia-kaytantoja-siirtymien-sujuvoittamiseen-kevat-2020_0.pdf

Kyselyyn vastanneet hankkeet

#Hyvinvoiva amis. Peruskoulusta ammattiopintoihin ja työelämään Lapissa

Ammattitaitoa yhdessä

Avoimet ammatilliset opinnot

Duunixi

Keskeyttämisestä kohtaamiseen

KETTU - Ketterä uraohjaus osaksi ammatillista koulutusta

Maahanmuuttajat korkeakoulutukseen ja työelämään

Opin portailta työelämään

ZOOMI – sujuvia siirtymiä edistämässä (S21674)

22.6.2020

Resilienssi ja tulevaisuususkon - RETU

Siltoja siirtymiin

Smidiga övergångar i Svenskfinland S20825

Sujuvat omat polut, SOPU

Tukipolku

Työuralle

Vamos 2. aste

Vetovoimalla - Erityisen ja vaativan erityisen tuen hakeutumisvaiheen palvelujen kehittäminen

OPETUSHALLITUS
UTBILDNINGSTYRELSEN

saku

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

Euroopan unioni
Euroopan sosiaalirahasto

Vipuvoimaa
EU:lta
2014–2020

